

EL POEMA ENCÈS

(Pròleg)

Els poemes que teniu a les mans estan encesos. Però no us cremaran pas els dits, només se us aniran abrusant els estri-palls d'antics vestits, restes que tots anem acumulant amb el pas del temps sense gairebé adonar-nos-en. Mentre els llegiu us anireu despullant lentament, igual que ha fet la seva autora.

Nua, aquesta petita joia que ara obriu, conté moltes imatges de foc, però no cal esperar ni emocions desbocades ni elaborades figures literàries. Tota la bellesa i l'amor del poemari, tota la seva intensitat, és continguda en unes poques paraules, en la senzillesa d'un fogó *que vessa la llet*, en esperances convertides en *cedra invident*, en *la brasa del cel* i *la sopa calenta*. Ambients, aromes i sons que evoquen amb insistència allò que no s'apaga malgrat l'implacable glaç que vol conquerir-nos sencers quan marxa un ésser estimat.

I restem nus davant aquests miralls que són els poemes, en un "ara" necessari embolcallat de l'"abans" i el "després", les tres parts del llibre. Tothom que hagi hagut d'acomiarar algú tan pròxim sap que certament hi ha un abans i un després; tanmateix, les brases de *l'evocació que no es calcina* esdevenen un "ara" perpetu que alimenta l'ànima dels que

marxen (creure o no creure en el més enllà, què més dona...).

En l'ara també hi ha el moment de trànsit que ens comociona; i malgrat l'abundor i la profunditat de la pena, el darrer tacte, la darrera mirada, l'últim instant de presència esdevindran un tresor en el després del després. Perquè el temps del poema encès no transcorre igual que el de la quotidianitat, respon a un altre ordre que trastoca la cronologia dels fets. Vet aquí una capa més de sentit per aquest *temps dinamitat* de Nua: una porta cap a la *nitidesa* del record. En aquesta època nostra en què la raó s'ha convertit en ídol invisible, i venint d'una persona de formació científica com ho és la Mireia, la via de la paraula encantada i del temps capgirat es torna més valuosa que mai. I pot córrer molta tinta sobre el procés de dol, però nosaltres, i vosaltres, els que hem acomiadat algú per sempre, sabem que la pena transcorre paral·lela a la felicitat dels moments viscuts, que la buidor conviu amb la plenitud del present en les seves dues accepcions, l'ara, la presència. I això no hi ha racionalista que ho entengui.

Psicòlegs, etimòlegs i lingüistes no aconsegueixen fugir de la insistència de la paraula *dol* per confondre dos camps semàntics que semblen tan allunyats l'un de l'altre, el dolor i el combat. Entre tant, la poetessa va recollint les branquetes d'un abans diferent, d'una etimologia que extreu del fons del cor. A poc a poc, transporta fardells de moments viscuts per anar acumulant-los en forma de foguera. Travessa paisatges,

onades, primaveres plenes de bronzits d'abelles, cels encesos de tardor; va i torna des d'un lloc que s'apaga cap a un clar que es transforma. Transita el camí del dolor a la paraula. No hi ha més combat que aquest, la drecera, les incomptables passes, la suor d'un cansament amb sentit, el llumí del mot que ella encén amb discreció i en silenci. Aquest és l'abans del seu poemari: la preparació de l'instant en què tot esdevindrà flama viva.

El viatge cap a la nuesa de la paraula passa necessàriament pels elements, que es canvien uns per altres segons els principis d'una ciència que experimenta amb matèries subtils, amb l'alè contingut en els espais en blanc entre poema i poema.

... *obriràs les finestres/perquè la cambra s'ompli de la música/ que fa la llum en colpejar el silenci*, diuen uns versos de Joan Margarit. És en aquest sentit que podem afirmar que l'autora és una poeta científica, ja que obre la finestra a una sinestèsia elemental, on l'aire es torna terra i la terra, foc, i el mar s'evapora en perfum, responent a una altra lògica perceptible només pels sentits de la intuïció profunda.

Els poemes de la darrera part són plens de nit i de melangia, de lluna silenciosa; que bé que expressen la desolació que resta després de la partença! Però la guspira de l'abans i les *cendres violetes* de l'ara no s'extingeixen, esdevenen un cel estrellat i ple d'innocència. Davant la mort tots necessitem tornar-nos nens, enganxar el nas al vidre de la finestra

PRÒLEG

i contemplar l'estel en què s'ha convertit el nostre ésser estimat.

Àngels Diemand-Hartz
Barcelona, 2021.

ABANS